

Aan: Gemeente Zaltbommel, aan het College van B&W Zaltbommel

Datum: 6 februari 2023

Betreft: Advies aangaande concept Lokale Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Zaltbommel 2022-2025

Geacht college,

Hierbij ontvangt u het advies van de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard over Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HG&KM).

HG&KM is een fenomeen dat te weinig onder de aandacht wordt gebracht, ook omdat er een taboe op rust. Daarom lijkt het minder dan de realiteit aangeeft. De (emotionele) schade die wordt toegebracht aan de samenleving, aan personen en met name aan kinderen is ontzaglijk groot. Nu wordt veelal in de curatieve sfeer getracht zaken op te lossen, maar het kwaad is dan al geschied. Door het onderwerp algemeen bekend en bespreekbaar te maken op scholen, in verenigingen, clubs, werk en gezin kan ook meer preventief worden gewerkt. Dat is onze insteek in dit advies.

Algemene opmerkingen aangaande “Beleid Gelderland Zuid”:

a. Opvallend is dat meldingen bij Veilig Thuis grotendeels worden gedaan door politie en justitie. Professionals in de zorg, scholen en opvang melden weinig. Analoog aan Beleid Gelderland Zuid:

“Iedere gemeente maakt afspraken met partners als huisartsen en scholen.”

b. Er wordt reikhalzend uitgekeken naar “Helpende data”. Die data moeten nog verzameld worden, echter zijn pas beschikbaar in 2025.

“CSBD ziet reikhalzend uit naar “Helpende data”.

c. Zaltbommel en Maasdriel zijn onderscheidend. Zij hebben samen hun eigen inkoop geregeld voor wat betreft coördinatie mensenhandel, crisisopvang en bijbehorende ambulante trajecten, vallend onder centrumgemeente Den Bosch.

“Gezien de afstand en verbondenheid met Den Bosch begrijpelijk.”

d. Advies aan lokale beleidsmakers:

“Lever ondersteuning en bekendmaking van de meldcode”.

Lokaal beleid

1. Te veel ouders beginnen te weinig voorbereid aan het ouderschap. In het onderwijs zou er meer aandacht moeten zijn voor ouderschap, inclusie, geweld en gelijkheid. *Gemeenten steunen en faciliteren dat.*

2. Het begint al met het ongebooren kind. Alcohol, drugs en verslaving kunnen grote blijvende schade aan richten (denk FAS en verwaarlozing) en veel maatschappelijke zorg(kosten) met zich brengen. *Professionals als huisartsen en consultatiebureaus zouden specifiek ouders hierop moeten wijzen en bij twijfel zelfs hulp voorschrijven.*

3. Onze rijke diversiteit aan culturen brengt ook mee dat elders gangbare gebruiken en rites, die in onze samenleving zelfs bij wet verboden zijn, ook hier plaatsvinden. *Ook dit zijn zaken die bij inburgering, opleidingen en in gesprekken aan de orde moeten komen. Zorg dat Kompas en Welzijn Bommelerwaard optimaal bemand zijn.*

4. Ook ouderen overkomt dwang, misbruik en geweld. Oog hebben voor deze mogelijkheid is van belang. *Organisaties (als ouderenzorg) en gemeenten kunnen via meldpunten aandacht schenken.*

5. Complexe scheidingen lijken toe te nemen. Daarvoor is juiste en extra hulp/zorg nodig. *Zorg voor bekendheid en beschikbaarheid van juiste folders. Bevorder expertise en ondersteuning, voor scholen en kinderopvang. Dekking mag niet afhangen van restant doeluitkering vrouwenopvang.*

Wij hopen dat gemeente Zaltbommel onze *gearceerde* opmerkingen mee wil nemen in haar beleid en uitvoering. In een **bijlage** vragen we aandacht voor de effecten van financiële afhankelijkheid en de risico's van onafhankelijkheid in relaties met een meer traditionele rolverdeling.

Namens de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard,

Mieke Boas, voorzitter

Bijlage

Financiële afhankelijkheid als risico voor herhaling van geweld

De beeldvorming over ‘het slachtoffer van partnergeweld’ wordt mogelijk gekleurd door de groep vrouwen die gebruikmaken van formele hulpvoorzieningen en daarmee het meest zichtbaar zijn. Wanneer vrouwen onvoldoende financiële middelen of sociaal netwerk hebben, is formele hulp nodig om de gewelddadige relatie te verbreken. Personen die gemeld worden bij Veilig Thuis leven bijvoorbeeld beduidend vaker in armoede en zijn vaker werkloos ([Verwey-Jonker Instituut, 2020](#)). Financiële afhankelijkheid is daarom wél een belangrijke risicofactor voor *herhaling* van partnergeweld. Het hebben van (betaald) werk kan vervolgens toegang tot financiële middelen, emotionele steun en fysieke veiligheid bieden die nodig zijn om het geweld te stoppen.

Arbeidsparticipatie kan het risico op partnergeweld ook vergroten

In vergelijking met andere EU-landen staat de arbeidsparticipatie van Nederlandse vrouwen op een laag niveau. Bovendien werken vrouwen nergens zo veel in deeltijd als in Nederland. Gevolg is dat bijna de helft van de Nederlandse vrouwen (47,1 procent) niet financieel onafhankelijk is ([CBS, 2020](#)). Het stimuleren van arbeidsparticipatie, zeker van sociaaleconomisch kwetsbare vrouwen, is daarom van groot belang.

Toch is hier een keerzijde. Onze literatuurstudie laat zien dat arbeidsparticipatie het risico op (herhaling van) partnergeweld kan vergroten. Dit risico is gekoppeld aan traditionele normen over mannelijkheid en vrouwelijkheid, waarbij mannen vaak status ontleenen aan het kostwinnerschap. In relaties waar een traditionele rolverdeling als norm geldt en de positie van de man als kostwinner in het gedrang komt wanneer de vrouw (ook) betaald werk heeft, kan het gevoel van statusverlies aanleiding zijn om geweld als machtsmiddel te gebruiken.

Advies met betrekking tot Werkzaak Rivierenland

1. Prestaties van Werkzaak kritischer monitoren middels de maandrapportages. Helaas zijn er sinds april 2022 geen rapportages meer beschikbaar gesteld.
2. Resultaten en voortgang project groepsaanpak voor vrouwelijke statushouders (innovatiebudget) opvragen.